

СТАН СОМАТИЧНОГО ПУЛУ БІЛКА ЯК МАРКЕР ТРОФОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ПРИ ХРОНІЧНОМУ ПАНКРЕАТИТІ, ПОЄДНАНОМУ З ОЖИРІННЯМ

©Л. С. Бабінець, К. Ю. Кицай, Г. М. Сасик, Н. В. Грималюк

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

РЕЗЮМЕ. При тривалому перебігу хронічного панкреатиту (ХП) формується трофологічна недостатність.

Мета – дослідити основні антропометричні показники, за якими можна оцінити трофологічний статус пацієнта: індекс маси тіла (ІМТ), обвід талії (ОТ), шкірно-жирова складка над тріцепсом (ШЖСТ), обвід м'язів плеча (ОМП).

Матеріал і методи. Обстежено 122 пацієнти. 1 група (контролю) – 20 здорових людей, 2 група – 22 хворих на ХБП, 3 група – 80 хворих на ХБП в поєднанні з ожирінням.

Результати. Показники ІМТ та ОТ у групі хворих з ХБП склали (24,66±0,87) кг/м²; (79,76±1,79) см, а у групі ХБП із супутнім ожирінням – (32,28±3,46) кг/м²; (102,21±9,32) см відповідно. Показники ШЖСТ та ОМП у групі хворих на ХБП становили (15,06±1,55) мм; (23,87±0,95) см, а у групі хворих на ХБП із супутнім ожирінням – (20,66±2,31) мм; (21,87±0,95) см. Усі досліджувані антропометричні показники достовірно відрізнялися між собою у порівнюваних групах (р<0,05), а також від таких групи контролю, у яких ІМТ становив (22,66±0,57) кг/м², ОТ – (75,76±1,70) см, ШЖСТ – (12,45±1,43) мм; ОМП – (27,49±1,16) см.

Висновки. Встановлено порушення трофологічного статусу в обох групах хворих на хронічний біліарний панкреатит, проте глибші зміни були у групі ХБП із супутнім ожирінням. Це довело наявність зниження соматичного пулу білка при ожирінні і констатувало трофологічну недостатність у хворих на ХБП, яка поглиблюється із приєднанням ожиріння.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: хронічний біліарний панкреатит; трофологічна недостатність; соматичний пул білка.

Вступ. При довготривалому перебігу хронічного панкреатиту (ХП) виникає порушення балансу між надходженням нутрієнтів в організм хворого та його потребами. Формується трофологічна недостатність – дефіцит нутрієнтів органічного і неорганічного складу, які використовуються організмом людини для забезпечення своєї життєдіяльності.

Мета – дослідити основні антропометричні показники, за якими можна оцінити трофологічний статус пацієнта: індекс маси тіла (ІМТ), обвід талії (ОТ), шкірно-жирова складка над тріцепсом (ШЖСТ), обвід м'язів плеча (ОМП), які свідчать про запаси жиру та стан соматичного пулу білка в організмі.

Матеріал і методи дослідження. Обстежено 122 пацієнти. 1 група (контроль) – 20 здорових людей, 2 група – 22 хворих на ХБП, 3 група – 80 хворих на ХБП в поєднанні з ожирінням. Показник ІМТ визначали за формулою: $ІМТ = M/P^2$, де М – маса тіла, кг; Р – зріст, м.; показник ОМП визначали за формулою: $ОМП = ОП - 0,314 \times ШЖСТ$, де ОМП – обвід м'язів плеча, см; ОП – обвід плеча, см; ШЖСТ – шкірно-жирова складка над тріцепсом, мм.

Результати й обговорення. Показники ІМТ та

ОТ у групі у групі хворих з ХБП склали (24,66±0,87) кг/м²; (79,76±1,79) см, а у групі ХБП із супутнім ожирінням – (32,28±3,46) кг/м²; (102,21±9,32) см відповідно. Показники ШЖСТ та ОМП у групі хворих з ХБП становили (15,06±1,55) мм; (23,87±0,95) см, а у групі ХБП із супутнім ожирінням – (20,66±2,31) мм; (21,87±0,95) см. Усі досліджувані антропометричні показники у порівнюваних групах достовірно відрізнялися між собою (р<0,05), а також від таких групи контролю, де ІМТ становив (22,66±0,57) кг/м², ОТ – (75,76±1,70) см, ШЖСТ – (12,45±1,43) мм; ОМП – (27,49±1,16) см.

Висновок. Встановлено порушення трофологічного статусу в обох групах хворих на хронічний біліарний панкреатит, проте глибші зміни були у групі ХБП із супутнім ожирінням: при збільшенні ІМТ на 23,6 %, ОТ – на 22,0 %, ШЖСТ – на 27,2 % відбувалося зменшення ОМП на 10,8 %, порівняно з такими групи хворих на ХБП без ожиріння. Це довело наявність зниження соматичного пулу білка при ожирінні і констатувало трофологічну недостатність у хворих на ХБП, яка поглиблюється із приєднанням ожиріння.

ЛІТЕРАТУРА

1. Correlation between trophology status and the main disease characteristics of patients with biliary genesis chronic pancreatitis / L. S. Babinets, M. Kasterova, Z. Kornatovska [et al.] // *Acta Salus Vitae*. – 2017. – Vol. 5, No. 1. – P. 9–17.

2. Гаврилина Н. С. Трофологическая недостаточность и ее коррекция у пациентов с хроническим панкреатитом / Н. С. Гаврилина, Г. А. Седова, С. Д. Косюра // *Вестник клуба панкреатологов*. – 2017. – №1 (34). – С. 13–17.

REFERENCES

1. Babinets L.S., Kasterova M., Kornatovska Z., Andriyk L., Kytsai K., Kotsaba Yu., & Halabitska I. (2017). Correlation between trophology status and the main disease characteristics of patients with biliary genesis chronic pancreatitis. *Acta Salus Vitae*, 5 (1), 9-17.

2. Gavrulina, N.S., Sedova, G.A., & Kosyura, S.D. (2017). Trofologicheskaya nedostatochnost i yeye korrektsiya v patsiyentov s khronicheskim pankreatitom [Trophological insufficiency and its correction in patients with chronic pancreatitis]. *Vestnik kluba pankreatologov – Bulletin of Pancreatologists' Club*, 1 (34), 13-17.

СОСТОЯНИЕ СОМАТИЧЕСКОГО ПУЛА БЕЛКА КАК МАРКЕРА ТРОФОЛОГИЧЕСКОГО СТАТУСА ПРИ ХРОНИЧЕСКОМ ПАНКРЕАТИТЕ В СОЧЕТАНИИ С ОЖИРЕНИЕМ

©Л. С. Бабинец, Е. Ю. Кицай, Г. М. Сасык, Н. В. Грималюк

ГВУЗ «Тернопольский государственный медицинский университет имени И. Я. Горбачевского МОЗ Украины»

РЕЗЮМЕ. При длительном течении хронического панкреатита (ХП) формируется трофологическая недостаточность.

Цель – исследовать основные антропометрические показатели, по которым можно оценить трофологический статус пациента: индекс массы тела (ИМТ), окружность талии (ОТ), кожно-жировая складка над трицепсом (КЖСТ), окружность мышц плеча (ОМП).

Материал и методы. Обследовано 122 пациента. 1 группа (контроля) – 20 здоровых людей, 2 группа – 22 больных ХБП, 3 группа – 80 больных ХБП в сочетании с ожирением.

Результаты. Показатели ИМТ и ОТ в группе больных ХБП составили (24,66±0,87) кг/м²; (79,76±1,79) см, а в группе больных ХБП с сопутствующим ожирением – (32,28±3,46) кг/м²; (102,21±9,32) см соответственно. Показатели КЖСТ и ОМП в группе больных ХБП составляли (15,06±1,55) мм; (23,87±0,95) см, а в группе ХБП с сопутствующим ожирением – (20,66±2,31) мм; (21,87±0,95) см. Все исследуемые антропометрические показатели достоверно отличались между собой в сравниваемых группах (p<0,05), а также от таких группы контроля, где ИМТ составлял (22,66±0,57) кг/м², ОТ – (75,76±1,70) см, КЖСТ – (12,45±1,43) мм; ОМП – (27,49±1,16) см.

Выводы. Установлены нарушения трофологического статуса в обеих группах больных хроническим билиарным панкреатитом, однако более глубокие изменения были в группе ХБП с сопутствующим ожирением. Это доказало наличие снижения соматического пула белка при ожирении и констатировало наличие трофологической недостаточности у больных ХБП, которая углубляется с присоединением ожирения.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: хронический билиарный панкреатит; трофологическая недостаточность; соматический пул белка.

THE STATE OF THE SOMATIC PROTEIN POOL AS A MARKER OF TROPHOLOGICAL STATUS AT CHRONIC PANCREATITIS IN COMBINATION WITH OBESITY

©L. S. Babinets, K. Yu. Kitsai, G. M. Sasyk, N. V. Hrymalouk

I. Horbachevsky Ternopil State Medical University

SUMMARY. Trophological insufficiency is formed in the long course of chronic pancreatitis (CP).

The aim of the study – to learn the main anthropometric indicators that can be used to assess the patient's trophological status: body mass index (BMI), waist circumference, skin and fat folds over the triceps, muscle circumference shoulder.

Огляди літератури, оригінальні дослідження, погляд на проблему, ювілеї

Material and Methods. 122 patients were examined. Group 1 (control) – 20 healthy people, group 2 – 22 patients with CBP, group 3 – 80 patients with CBP in combination with obesity.

Results. Indicators of BMI and waist circumference in the group of patients with CBP patients were (24.66±0.87) kg/m²; (79.76±1.79) cm, and in the group of CBP in combination with obesity – (32.28±3.46) kg/m²; (102.21±9.32) cm respectively. Indicators of skin and fat folds over the triceps and muscle circumference shoulder in the group of patients with CBP were (15.06±1.55) mm; (23.87±0.95) cm, and in the group of CBP in combination with obesity (20.66±2.31) mm; (21.87±0.95) cm. All the anthropometric indices were significantly different in the comparable groups (p<0.05), as well as from the control group.

Conclusions. This proved the presence of a decrease in the somatic protein pool in the presence of obesity and noted the presence of trophological insufficiency in patients with chronic biliary pancreatitis, which deepens with the adherence of obesity.

KEY WORDS: chronic biliary pancreatitis; trophological insufficiency; somatic protein pool.

Отримано 22.01.2018